

Tárgytematika / Course Description

Mezőgazdasági üzemtan I.

MENB_AVTM011

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Kacz Károly ifj. Dr.

Félév / Semester: 2021/22/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A *tantárgy oktatásának célja* megismertetni a hallgatókat az agrárágazat mikroszintű közgazdasági fogalomrendszerével, a gazdasági tevékenységek folytatásához szükséges szervezeti keretek kialakításának feladataival, a szervezet berendezésével, a gazdasági tevékenység megszervezésével, az eredmény-realizálással, valamint a bővített újratermelés piacgazdasági feltételeknek megfelelő irányításával. A hallgatók ismerjék meg a mezőgazdasági vállalkozások erőforrásait, tőkejavait, az eszközökkel, illetve a humán erőforrással történő gazdálkodás ökonómiai összefüggéseit. Ismeretek nyújt továbbá ahhoz, hogy a végzett hallgatók saját vállalkozások alapításába tudjanak kezdeni, majd azt eredményesen tudják működtetni.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. Bevezetés a mezőgazdasági üzemtanba (Az üzemtan tárgya, múltja és jelene)
Az agrárágazat vállalati struktúrája (A mezőgazdasági vállalatok és vállalkozások főbb formáinak ökonómiai sajátosságai)
  2. A mg.-i vállalatok és vállalkozások erőforrásainak ökonómiai jellemzői I. (A humán erőforrás jellemzői, a munkaerő-gazdálkodás ökonómiai kérdései.)
  3. A mg.-i vállalatok és vállalkozások erőforrásainak ökonómiai jellemzői II. (A befektetett eszközök típusai, szerepük a termelésben, költségeik.)
  4. A mg.-i vállalatok és vállalkozások erőforrásainak ökonómiai jellemzői III. (A forgóeszközök jellemzői, körforgásuk, lekötésük és megtérülésük módjai.)
  5. A termőföld, mint alapvető erőforrás (földhasználat, földtulajdon, földbérlet)
  6. Az erőforrások hasznosítása, az eredményesség mérése: ráfordítás és termelési költség, hozam és termelési érték, jövedelem, jövedelmezőség és hatékonyság
  7. Üzemgazdasági költség- és jövedelemszámítás. A fedezeti pont. Termelési- és költségfüggvények
  8. A növénytermesztési ágazatok jelentősége és jellemzői
  9. A növénytermelés funkcionális területeinek ökonómiája (segédüzemi szolgáltatások, növényvédelem, tápanyag-gazdálkodás, öntözés)
  10. A gabonafélék termesztésének szervezése és ökonómiája
  11. Az ipari növények termesztésének szervezése és ökonómiája
  12. A (szálas és lédús) takarmánynövények termesztésének szervezése és ökonómiája
  13. Az energianövények termesztésének szervezése és ökonómiája
- A gyepgazdálkodás szervezése és ökonómiája
14. Összefoglalás
- Félévzáró zárthelyi (fogalom és számítás) dolgozat

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A hallgatók a félév során az elhangzott előadások, illetve a gyakorlati anyag elsajátítása közben zárthelyi dolgozatok keretében adnak számot tudásukról. A félév kollokviummal zárul.

Évközi tanulmányi követelmények és az aláírás feltétele: előadások és gyakorlatok legalább 75%-án való aktív részvétel.

Vizsgakövetelmény: szóbeli vizsga a megjelölt irodalom, valamint az előadásokon és gyakorlatokon elhangzott tananyag alapján.

Értékelés módszere: a tárgy végső érdemjegyét az évközi zárthelyi dolgozatok (3 db fogalom és 1 db számolás) eredményei (azok számtani átlaga), valamint a szóbeli vizsgára kapott jegy adja. Az vizsga teljesítésének minimális eredménye: 50%.

A félév végi aláírás (a félév elismerésének) feltétele a legalább elégséges szintű félévközi teljesítmény.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- Üzemtan I. (Szerk.: Nábrádi A. – Pupos T.- Takácsné Gy. K.)
Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2008
- Üzemtan II. (Szerk.: Nábrádi A. – Pupos T.- Takácsné Gy. K.)
Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2008
- A növénytermesztés szervezése és ökonómiája (Szerk.: Magda S.)
Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2003
- Mezőgazdasági üzemtan I. (Szerk.: Buzás Gy. – Nemessályi Zs. – Székely Cs.)
Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó, Budapest, 2000
- Mezőgazdasági üzemtan II. (Szerk.: Pfau E. – Széles Gy.)
Mezőgazdasági Szaktudás Kiadó, Budapest, 2001
- Menedzsment és vállalkozás-gazdaságtan (Szerk.: Kövesi János)
Typotex Kiadó, Budapest, 2007
- Mezőgazdasági vállalatgazdaságtani alapfogalmak (kari/tanszéki honlap)